

NAMOWIĆ SIĘ (39) *vb impf*

się (26), się (13).

a jasne; -mów- (5), -mow- (1); -mów- *Oczko, KochWr, SarnStat*; -mów- : -mow- *Mącz* (2:1).

inf namówić się (15). ◇ *fut 1 sg* namówię się (2). ◇ *2 sg* namówisz się (2). ◇ *3 sg* namówi się (3). ◇ *praet 1 sg m* -m się namówił (1). ◇ *2 sg m* -ś się namówił (1). ◇ *3 sg m* namówił się (2). *n* namowiło się (1). ◇ *1 pl m pers* -chmy się namówili (1). ◇ *3 pl m pers* namówili się (4). ◇ *con 3 sg m* aby się namówił (1). ◇ *part praet act* namówiwszy się (6).

Sł stp brak, Cn s.v, namawiam się, nagadał, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Naradzić się, porozumieć się, wspólnie coś postanowić; disputare Modrz; consilium capere a, habere, consiliari Cn* (13) : A zatym [posłowie] namowiwszy się szli zasię do Krola tegoż dnia *Diar* 57; wiele ich chciało wybrać Dyálzkorá/ wízákže námowiwszy się wybráli Bonifácyufá *BielKron* 163.

namowić się z kim (6): *RejWiz* 85; *RejZwierc* 106; [godzi się królowi] gdy ma wízYTEK Senat, ábo Pány Rádne zebráć/ áby się z temi pirwey w kázdey rzeczy/ rozwažíác iá/ ná tę y ná owę ftronę/ námowił *ModrzBaz* 25v; A Kniáz Constantin Óltrofki námowiwszy się z Królem po onym zwycięstwie/ ciągnął z woýłkiem? Litewłkim pod Smołenłko *StryjKron* 747; *ActReg* 168. *Cf namowić się z kim około czego.*

namowić się z kim około czego (1): puścił się znowu do Rzymu chcąc się fam obecnie około kościelnych rzeczy z Papieżem námowić *SkarŻyw* 518.

namowić się w czym (2): Posłowie spisek on o egzkucyji odłożeniu ku sobie wz(i)ęli, aby ji lepiej przeżrzeć mogli a w tych inych rzeczach się namowić. *Diar* 31; *ModrzBaz* 25v.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym: zaimek pytajny (2), iż (1)] (3): A tak WM raczcie się namowić, na który [rodzaj poboru wiardunkowego] zezwolić raczycie. *Diar* 28; *ActReg* 86; *SarnStat* 1011.

W połączeniu szeregowym (1): Azáł się nie lepiej z żonką/ z Vrzędniczkim/ á chociay y s pánem Woytem ráno wftawłzy nadobnie námowić/ czáły y przypadki ich rozważyć/ á czo pothrzebnieyżego wedle czáfu rozmyłnie poštánowić *RejZwierc* 106v.

Zwroty: »między sobą się namowić« (1): Ale około iedného fpolného Pána y iednéy główy/ tedy się ták fami między sobą námówili: Iż iuż tym obiémá Narodóm wiecznémi czáły ieden Pan fpolnie rofkázowác ma *SarnStat* 1011.

»k ślubu się namowić« (1): Y tákci się k flubu námówili *PaxLiz* E4v.

2. *Pf od „mowić” z formantem na- + się wyrażającym dosyt* (2) :

a. *Od znaczenia ‘rozmawiać, gawędzić’* (9) : nieborak [...] żadney nieucźciwey rzeczy nie prágnie/ telko tego iżby kiedy ołobno mógl się námowić. *GórnDworz* Bb4.

namowić się z kim (8): Przyidzie do ciebie przyiaciel/ ázálz nie rofkósz gdy się z nim námowisz *RejZwierc* 173, 66v, 112v; przyzwawłzy go do siebie wnocy/ powiedział iżz się z nim námowić/ á z rozmowy iego wćielzyć się chćiał. *SkarŻyw* 428. *Cf namowie się z kim o czym.*

namowie się z kim o czym (4): *RejWiz* 32v; thedy mu iuż nawięcey do thego przyiacielá potrzebá/ s kimby się bełpiecznie o tym y námowić/ y co niepotrzebne w łobie włkromić *RejZwierc* 88v, 165; pewnie z Iákobem y z ftfárszymi o tym się wpród námowił *CzechRozm* 77v.

Zwrot: »namowić się po woli« (1): A możelz sie náciefzyć íście z nim rozmową. A tu sie z nim námowíłz o czym chcelz po woli *RejWiz* 32v.

Szereg: »namowić się, (i) naśmiać« (2): nadobnie sie ieden z drugim o dziwnych obłudnościach y obłudnościach świátá tego y námowili y náfmiali *RejZwierz* 165, 173.

b. *Od znaczenia 'wypowiadać słowa' (12):* lepiej że sie tu przy swych námowi/ Bo mu wiary nikt nie da/ kto náłzę cnotę wie. *RejZwierz* 25v; Cierpcie mie niechać mowię/ á gdy sie námowię [*postquam locutus fuero*] dopieroż ízydźcie. *BibRadz Iob* 21/3; Multa oratione consumpta [...] Námowíłzy sie poyecháli precz. *Mącz* 433a.

namowić się o czym (3): A gdychmy sie iuż o prawdzie námowili/ tu iuż musimy ítałość do niey przyśtołować *RejZwierz* 85, 159v; [*Bóg*] w tym porządek/ y the íprawę mieć chćiał/ o íakiey Philozophowie námowić sie rádniey/ niż przyczynę náleść/ mogą. *Oczko* 5v.

W przeciwstawieniu: »namowić się ... nasłuchać się« (1): Ale iednák czáfu swego powięm íá przecię/ co rozumiém. Bo teraz zda mi sie/ że y iam sie námowíł/ y tyś sie náłłuchał. *KochWr* 41.

Zwroty: »dosyć się namowić« (2): Orationis satis est sequere me, Dofić o tym/ Doficies sie námowíł. *Mącz* 269d; *RejZwierz* 159v.

»prawdy się namowić« (4): CI sie pod fárbą żártow/ prawdy námowili/ A nie rádzi s pożytkow/ nigdy pochlebili. *RejZwierz* 81, A6v, 27; Ridentem dicere verum quid vetat, I co wádzi smiechem sie prawdy námowic. *Mącz* 491a.

c. *Obmówić, wyśmiać (1):*

W przeciwstawieniu: »namowić się ... pochlebować« (1): Bo íełzczeń máło ná tym/ íż drudzy dutkuią/ Námowíłzy sie s tyłu/ w oczy pochlebią. *RejZwierz* 100.

3. *W funkcji strony biernej (4):*

a. *Być ustalonym, naznaczonym (2):* Ad 6um Pacta Conuenta czytane będą y namawiać cosię będzie mogło odprawic odprawi inszym rzeczom czas się namowi *ActReg* 12; Ludzie narodow postronnych co Arcyx. IM służą [...] bedabezpieczni zdrowia y wolności, za okupem który sięnamowi. *ActReg* 75.

b. *Zostać namówionym, nakłonionym (2):* Złe prawo gorzse íełt niżli tyran nároźłzy: Bo wždy tyran odmienić sie/ ábo námowić ábo vmrzeć może/ y iego tyránłtwo vftáie. *SkarKazSej* 701b.

Zwrot: »namowić się do złego« (1): [*Prawa unieść się krzywo nie dają*] o dary nie dbáią: námowić sie do złego y ółzukać nie mogą. *SkarKazSej* 697b.

Synonimy: **1.** *naradzić się, porozumieć się;* **2.** *nagadać się.*

Formacje współrdzenne cf MOWIĆ.